

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 23.9.2008
COM(2008) 579 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**σχετικά με τα αποτελέσματα της επανεξέτασης της λειτουργίας του κανονισμού (ΕΚ)
αριθ. 717/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου
2007, για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητής τηλεφωνίας εντός της Κοινότητας
και για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/21/ΕΚ**

{COM(2008) 580 τελικό}

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**σχετικά με αποτελέσματα της επανεξέτασης της λειτουργίας του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.
717/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2007,
για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητής τηλεφωνίας εντός της Κοινότητας και για
την τροποποίηση της οδηγίας 2002/21/ΕΚ**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Εισαγωγή.....	3
2.	Ιστορικό.....	3
2.1.	Ο ισχύων κανονισμός.....	3
2.2.	Ανασκόπηση της αγοράς.....	4
2.3.	Οι εξελίξεις από την έκδοση του κανονισμού	5
2.4.	Διαδικασία διαβούλευσης.....	5
3.	Επανεξέταση	6
3.1.	Επίτευξη των στόχων.....	6
3.2.	Ειδικά θέματα.....	7
3.3.	Παράταση της ισχύος του κανονισμού και επέκταση του πεδίου εφαρμογής του	9
4.	Συμπέρασμα	12

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς και η επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Λισαβόνας ώστε να καταστεί η ΕΕ παγκοσμίως «η πιο δυναμική και ανταγωνιστική οικονομία της γνώσης» παραμένουν στο επίκεντρο των επιδιώξεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η διευκόλυνση των διασυνοριακών επικοινωνιών συνιστά καθοριστικό παράγοντα για την εξασφάλιση της επίτευξης των στόχων αυτών. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 717/2007 για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητής τηλεφωνίας εντός της Κοινότητας και για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/21/ΕΚ (εφεξής «ο κανονισμός»)¹, ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή τον Ιούνιο του 2007, αποτελεί επίσης εξαίρετο παράδειγμα του στρατηγικού προσανατολισμού της Επιτροπής: να οικοδομηθεί, στηριζόμενη στα μέχρι σήμερα επιτεύγματα της ΕΕ, «Μία Ευρώπη των αποτελεσμάτων» για να ωφεληθούν όλοι οι ευρωπαίοι πολίτες.

Ο κανονισμός λήγει στις 30 Ιουνίου 2010, εκτός εάν η ισχύς του παραταθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής. Ο κανονισμός προέβλεπε συνεπώς την επανεξέταση της λειτουργίας του από την Επιτροπή και την υποβολή έκθεσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μέχρι τις 30 Δεκεμβρίου του 2008². Η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με την αξιολόγηση της επίτευξης ή μη των στόχων του κανονισμού, με την επανεξέταση των εξελίξεων στα τέλη χονδρικής και λιανικής για την παροχή σε πελάτες περιαγωγής υπηρεσιών φωνητικής τηλεφωνίας και διαβίβασης δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών SMS, και, κατά περίπτωση, με την υποβολή συστάσεων σχετικά με την ανάγκη κανονιστικής ρύθμισης των υπηρεσιών αυτών, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα των καταναλωτών.

Η παρούσα ανακοίνωση αναφέρεται στα αποτελέσματα της επανεξέτασης της Επιτροπής σχετικά με τη λειτουργία του κανονισμού, επεξηγεί τις κυριότερες αλλαγές πολιτικής που προτείνονται για την υλοποίηση των συμπερασμάτων της και συνοδεύεται από νομοθετική πρόταση για την κατάλληλη τροποποίηση του κανονισμού. Η νομοθετική πρόταση και η σχετική με αυτήν εκτίμηση του αντικτύπου περιλαμβάνουν λεπτομερείς επεξηγήσεις και παραθέτουν τη σχετική επιχειρηματολογία. Όπως και για τον ίδιο τον κανονισμό, η νομική βάση της νέας πρότασης είναι το άρθρο 95 της συνθήκης ΕΚ.

2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

2.1. Ο ισχύων κανονισμός

Τα ειδικά διασυνοριακά χαρακτηριστικά και η διάρθρωση των ενδοκοινοτικών αγορών περιαγωγής έχουν καταστήσει ιδιαίτερα δυσχερή για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές (ΕΡΑ) την αποτελεσματική αντιμετώπιση της έλλειψης ανταγωνιστικών πιέσεων και της, λόγω του γεγονότος αυτού, ύπαρξης υψηλών τιμών για την παροχή υπηρεσιών περιαγωγής στην Κοινότητα. Η Ομάδα των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών (ERG), που δημιουργήθηκε για να παράσχει συμβουλές εμπειρογνομόνων

¹ ΕΕ L 171 της 29.6.2007, σ. 32.

² Άρθρο 11 του κανονισμού.

στην Επιτροπή για κανονιστικά θέματα που αφορούν την ενιαία αγορά, συνειδητοποίησε το πρόβλημα αυτό και κάλεσε την Επιτροπή να λάβει μέτρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση κανονισμού για τα δημόσια δίκτυα στην Κοινότητα στις 12 Ιουλίου του 2006³. Τον Ιούνιο του 2007, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν τον κανονισμό που συνέβαλε στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, επιτυγχάνοντας παράλληλα υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, διασφαλίζοντας τον ανταγωνισμό μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών και διατηρώντας τόσο τα κίνητρα για καινοτομία όσο και την επιλογή των καταναλωτών.

Η Επιτροπή έχει πλέον ολοκληρώσει την επανεξέταση της λειτουργίας του κανονισμού σε σχέση με τους κυριότερους στόχους του, οι οποίοι αφορούν στην προώθηση του ανταγωνισμού, στην παγίωση της ενιαίας αγοράς και στην εξασφάλιση ότι οι καταναλωτές δεν καταβάλλουν αδικαιολόγητα υψηλά τέλη όταν βρίσκονται σε άλλη χώρα, σε σύγκριση με τα τέλη που καταβάλλουν στη χώρα τους.

Στην επανεξέτασή της, η Επιτροπή έπρεπε επίσης να εξετάσει την αναγκαιότητα ρύθμισης των υπηρεσιών SMS και των υπηρεσιών δεδομένων βάσει των εξελίξεων μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού.

2.2. Ανασκόπηση της αγοράς

Η αγορά της ΕΕ για υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας μπορεί να διαιρεθεί σε υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας, υπηρεσίες SMS και υπηρεσίες δεδομένων. Τα τρία αυτά τμήματα της αγοράς από κοινού αντιπροσώπευαν το 2007 έσοδα της τάξης των 6,54 δισεκατ. ευρώ⁴. Ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί περίπου σε 4,7% του συνόλου της αγοράς υπηρεσιών κινητών επικοινωνιών της ΕΕ. Ενώ σε όρους εσόδων οι υπηρεσίες περιαγωγής είναι λιγότερο σημαντικές στον κλάδο των κινητών επικοινωνιών σε σχέση με τις εγχώριες υπηρεσίες, το μερίδιο της περιαγωγής στα συνολικά έσοδα ενός φορέα εκμετάλλευσης εξακολουθεί να είναι σημαντικό και τυπικά περισσότερο ελκυστικό σε σχέση με άλλες υπηρεσίες από την άποψη του περιθωρίου κέρδους.

Σε όρους εσόδων, οι υπηρεσίες περιαγωγής φωνητικών επικοινωνιών στην ΕΕ αντιπροσώπευαν το 79,1% της συνολικής αγοράς περιαγωγής το 2007, οι δε υπηρεσίες περιαγωγής SMS και δεδομένων αποτελούσαν το 12,3% και 8,6% αντιστοίχως. Η ανάπτυξη των φωνητικών επικοινωνιών και των υπηρεσιών μικρών μηνυμάτων (SMS) αντικατοπτρίζει σε μεγάλο βαθμό την ωρίμανση των εν λόγω τμημάτων της αγοράς· η ανάπτυξη των υπηρεσιών περιαγωγής δεδομένων είναι ωστόσο δυναμική και τουλάχιστον συμβαδίζει με την ανάπτυξη των εγχώριων κινητών υπηρεσιών δεδομένων. Το τμήμα των υπηρεσιών δεδομένων θα

³ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την περιαγωγή σε δημόσια δίκτυα κινητής τηλεφωνίας εντός της Κοινότητας και για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/21/ΕΚ σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, COM (2006) 382 τελικό, 12.7.2006.

⁴ Το στοιχείο αυτό απορρέει από λεπτομερή συλλογή δεδομένων η οποία έλαβε χώρα από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα δεδομένα συνελέγησαν από 27 ΕΡΑ βάσει μεμονωμένων φορέων εκμετάλλευσης και στη συνέχεια αθροίστηκαν με την εκ των κάτω προς τα άνω (bottom-up) προσέγγιση.

προσπεράσει συνεπώς εκείνο των υπηρεσιών SMS για να καταστεί το δεύτερο μεγαλύτερο τμήμα περιαγωγής σε ένα έως δύο χρόνια.

Ενώ οι τιμές για την περιαγωγή φωνητικών επικοινωνιών έχουν μειωθεί λόγω του κανονισμού, δεν παρατηρείται η ίδια τάση για την περιαγωγή SMS, δεδομένου ότι οι τιμές έχουν γενικά εμφανίσει μικρές αποκλίσεις κατά το προηγούμενο έτος, παρά τις πολιτικές πιέσεις προς τους φορείς εκμετάλλευσης να λάβουν μέτρα ώστε να αποφευχθεί η ρύθμιση.

Από την άλλη πλευρά, οι τιμές για τις υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων εξακολουθούν να είναι υψηλές, μολονότι οι τιμές σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής εμφάνισαν πτωτική τάση. Υπάρχει ειδικότερα πρόβλημα που συνδέεται με την έλλειψη διαφάνειας των τιμών περιαγωγής δεδομένων και με τους επακόλουθους «φουσκωμένους λογαριασμούς». Οι ανταγωνιστικές τιμές στην περιαγωγή δεδομένων είναι ουσιαστικής σημασίας για την άρση των φραγμών πρόσβασης σε κινητές διαδικτυακές υπηρεσίες κατά τις διασυνοριακές μετακινήσεις.

2.3. Οι εξελίξεις από την έκδοση του κανονισμού

Μετά την έκδοση του κανονισμού, η Επιτροπή συνεργάστηκε στενά με την ERG για την επίβλεψη της εφαρμογής του. Η ERG ξεκίνησε εκτεταμένη συλλογή δεδομένων που αποτέλεσε τη βάση για τις δύο εκθέσεις συγκριτικής αξιολόγησης⁵.

Η Επιτροπή ανέθεσε επίσης μελέτη σε ανεξάρτητους συμβούλους σχετικά με τις υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων, η οποία δημοσιεύθηκε στις 27 Ιουνίου του 2008⁶.

Η Επιτροπή, με δική της πρωτοβουλία, συνέλεξε δεδομένα από περισσότερους από 120 φορείς εκμετάλλευσης.

2.4. Διαδικασία διαβούλευσης

Στις 7 Μαΐου του 2008, η Επιτροπή δρομολόγησε εκτεταμένη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης, στην οποία ζητούσε σχόλια σχετικά με την επανεξέταση του κανονισμού και για την πιθανή επέκτασή του σε υπηρεσίες SMS και σε υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων. Τέθηκαν 39 ερωτήσεις όσον αφορά τη γενική λειτουργία του κανονισμού καθώς και ειδικά θέματα, όπως η ακούσια περιαγωγή, η επίπτωση στους μικρότερους φορείς εκμετάλλευσης και στις εγχώριες τιμές και το ζήτημα των πραγματικών έναντι των τιμολογημένων λεπτών. Λήφθηκαν 45 απαντήσεις. Οι μη εμπιστευτικές απαντήσεις έχουν δημοσιευθεί⁷.

Οι απαντήσεις αυτές, συμπεριλαμβανομένης της απάντησης της ERG, λήφθηκαν υπόψη κατά την εκπόνηση της εν λόγω επανεξέτασης.

Στις απαντήσεις στη δημόσια διαβούλευση εκφράστηκε έντονη υποστήριξη υπέρ της άποψης ότι η ρύθμιση των υπηρεσιών φωνητικής επικοινωνίας πρέπει να παραταθεί

⁵ http://www.erg.eu.int/documents/docs/index_en.htm

⁶ http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/docs/study_data_roaming.pdf

⁷ Ιστότοπος:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/regulation/consult08/contributions/index_en.htm

πέραν του 2010. Η ERG, επιμέρους EPA, κράτη μέλη και οργανώσεις καταναλωτών συμφώνησαν να διατηρηθεί η ρύθμιση τόσο σε επίπεδο χονδρικής όσο και σε επίπεδο λιανικής. Οι μικρότεροι φορείς εκμετάλλευσης τάχθηκαν επίσης υπέρ της παράτασης της ισχύος του κανονισμού, τουλάχιστον σε επίπεδο χονδρικής.

Παρόμοια υποστήριξη εκδηλώθηκε για τη ρύθμιση των υπηρεσιών περιαγωγής SMS, ιδιαίτερα εξαιτίας της έλλειψης διακυμάνσεων στις τιμές λιανικής. Μολονότι η GSM Association και οι περισσότεροι φορείς παροχής κινητών επικοινωνιών ήταν γενικά αντίθετοι με την συνέχιση της ρύθμισης της περιαγωγής φωνητικών επικοινωνιών και την επέκτασή της σε υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων και SMS, ορισμένοι φορείς εκμετάλλευσης εκδηλώθηκαν υπέρ της ρύθμισης σε επίπεδο χονδρικής για τις υπηρεσίες περιαγωγής SMS.

Όσον αφορά τις υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων, υπήρχε σχεδόν συναίνεση όσον αφορά την ανάγκη εξάλειψης των «φουσκωμένων λογαριασμών» και εκφράστηκαν ανησυχίες για τις υψηλές τιμές.

3. ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ

Εκτός από την αξιολόγηση των στόχων του κανονισμού και την απόφαση σχετικά με το εάν πρέπει να προταθεί ρύθμιση για τις υπηρεσίες περιαγωγής SMS και δεδομένων, η Επιτροπή κλήθηκε επίσης να εκτιμήσει εάν, υπό το πρίσμα των εξελίξεων στην αγορά και σε σχέση τόσο με τον ανταγωνισμό όσο και με την προστασία των καταναλωτών, απαιτείται παράταση ισχύος του κανονισμού ή τροποποίησή του, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις στα τέλη των υπηρεσιών κινητής φωνητικής τηλεφωνίας και των υπηρεσιών διαβίβασης δεδομένων σε εθνικό επίπεδο και των επιπτώσεων του κανονισμού στην κατάσταση του ανταγωνισμού στους μικρότερους, ανεξάρτητους ή νέους στην αγορά φορείς. Ο κανονισμός αναφέρει περαιτέρω ότι, εάν η Επιτροπή το κρίνει αναγκαίο, πρέπει να υποβάλει πρόταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

3.1. Επίτευξη των στόχων

Οι στόχοι τους οποίους έθεσε ο κανονισμός ήταν η εισαγωγή κοινής προσέγγισης προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι χρήστες των υπηρεσιών περιαγωγής εντός της Κοινότητας δεν καταβάλλουν υπερβολικά υψηλές τιμές όταν πραγματοποιούν και λαμβάνουν κλήσεις, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς, με παράλληλη επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, διασφάλιση του ανταγωνισμού μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης κινητής τηλεφωνίας και διατήρηση τόσον των κινήτρων για καινοτομία όσο και των επιλογών του καταναλωτή.

Η εφαρμογή και η μετάβαση στην «ευροχρέωση» έλαβαν χώρα αρκετά ομαλά, με μερικές μόνο εξαιρέσεις που επισημάνθηκαν από τις EPA. Από την επίβλεψη της εφαρμογής του κανονισμού την οποία ανέλαβε η Επιτροπή προκύπτει ότι τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις που θέτει ο κανονισμός και οι καταναλωτές έχουν πρόσβαση σε ευροχρέωση, η οποία ανέρχεται ή είναι χαμηλότερη από τα ανώτατα όρια τελών που επιτρέπει ο κανονισμός. Οι καταναλωτές επωφελήθηκαν από φθηνότερα τέλη περιαγωγής για την πραγματοποίηση και λήψη κλήσεων. Ειδικότερα, πριν την έναρξη ισχύος του κανονισμού, η μέση τιμή για την πραγματοποίηση κλήσης

ανερχόταν σε 0,7692 ευρώ ενώ η χρέωση για εισερχόμενη κλήση με περιαγωγή ανερχόταν σε 0,417 ευρώ. Η έναρξη ισχύος του κανονισμού παρείχε για τους καταναλωτές τη δυνατότητα να επωφελούνται από χαμηλότερα τέλη, τόσο για την πραγματοποίηση όσο και για τη λήψη κλήσεων, εφόσον τα ανώτατα όρια τιμών για την ευροχρέωση ορίστηκαν σε 0,49 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) για την πραγματοποίηση κλήσης και σε 0,24 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) για τη λήψη κλήσης. Οι χρεώσεις αυτές μειώθηκαν έκτοτε σε 0,46 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) και σε 0,22 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) αντιστοίχως.

Με την έναρξη ισχύος του κανονισμού, 400 εκατομμύρια πελατών επωφελήθηκαν από την ευροχρέωση, η οποία κατέστη η τυπική προκαθορισμένη χρέωση στην ΕΕ. Οι πελάτες μπορούν επίσης να επωφεληθούν από ειδικές προσφορές, αλλά σε μία τέτοια περίπτωση πληρώνουν κατά μέσο όρο την ίδια περίπου τιμή ανά λεπτό όπως και οι πελάτες εκείνοι που έχουν επιλέξει την ευροχρέωση. Κατά συνέπεια, οι καταναλωτές που επιλέγουν την ευροχρέωση εξοικονομούν κατά μέσο όρο 36,4% για τις εξερχόμενες κλήσεις και 42,9% για τις εισερχόμενες, σε σύγκριση με τα τέλη που ίσχυαν στις αρχές του 2007 όσον αφορά τις υπηρεσίες περιαγωγής στην ΕΕ.

Με τον κανονισμό βελτιώθηκε επίσης η διαφάνεια για τους καταναλωτές, παρά το γεγονός ότι μία μειοψηφία παρόχων δεν ήταν σε θέση να επιλύσουν εγκαίρως τεχνικά προβλήματα συνδεδεμένα με τις διατάξεις περί διαφάνειας. Οι περισσότεροι πάντως από αυτούς κατόρθωσαν να ανταποκριθούν εγκαίρως στις απαιτήσεις και, όταν οι φορείς εκμετάλλευσης συναντούσαν δυσκολίες στην εφαρμογή, οι ΕΡΑ επέβλεπαν την κατάσταση ώστε να εξασφαλίσουν την έγκαιρη λήψη διορθωτικών μέτρων.

Ωστόσο, προβλήματα όπως το κόστος της μεταγωγής και η έλλειψη επαρκούς δυνατότητας υποκατάστασης, που κυριαρχούν στην αγορά περιαγωγής φωνητικών υπηρεσιών, εξακολουθούν να υφίστανται, ο ανταγωνισμός δεν έχει αναπτυχθεί και τα τέλη κατανέμονται γενικά γύρω από τις ανώτατες τιμές. Υπάρχει συνεπώς σημαντικός κίνδυνος αύξησης των τιμών σε περίπτωση κατάργησης του κανονισμού.

3.2. Ειδικά θέματα

Ακούσια περιαγωγή

Η ακούσια περιαγωγή εξακολούθησε να δημιουργεί προβλήματα σε παραμεθόριες περιοχές. Εν προκειμένω, η υποχρέωση ενημέρωσης των πελατών, για λόγους διαφάνειας, σχετικά με την τιμή που τους χρεώνεται κατά την περιαγωγή, συνέβαλε στο να κατανοήσουν οι πελάτες ότι πραγματοποιούν ακούσια περιαγωγή. Οι ΕΡΑ και οι διοικητικές αρχές των κρατών μελών ανταποκρίθηκαν στις προσπάθειες επίλυσης του προβλήματος αυτού, συνεργαζόμενες σε διμερές επίπεδο και με την επίτευξη αρκετών συμφωνιών.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να επιβλέπει την κατάσταση ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς.

Αντίκτυπος σε μικρότερους φορείς εκμετάλλευσης

Ο κανονισμός διασφάλισε τη δυνατότητα πρόσβασης των μικρότερων φορέων εκμετάλλευσης σε χαμηλότερα τέλη περιαγωγής χονδρικής. Αυτό είχε θετικό αντίκτυπο στους μικρότερους φορείς εκμετάλλευσης, παρέχοντας τη δυνατότητα σε ορισμένους από αυτούς να εισαγάγουν στην αγορά μερικές από τις φθηνότερες προσφορές λιανικής. Κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης, ένα θέμα που επισημάνθηκε ήταν η δυσκολία των νεοεισερχόμενων φορέων εκμετάλλευσης να συνάψουν εγκαίρως νέες συμφωνίες περιαγωγής με όλους τους φορείς εκμετάλλευσης. Πρόκειται για ένα ιδιαίτερα σημαντικό θέμα στην περίπτωση που οι συνδρομητές δεν έχουν τη δυνατότητα να ανταλλάσσουν περιαγόμενα μηνύματα SMS με συνδρομητές δικτύου κινητών επικοινωνιών σε άλλο κράτος μέλος λόγω απουσίας συμφωνίας που να τους παρέχει τη δυνατότητα παράδοσης των μηνυμάτων αυτών.

Οι ΕΡΑ έχουν δυνατότητα παρέμβασης βάσει του άρθρου 5 της οδηγίας για την πρόσβαση⁸ με δική τους πρωτοβουλία προκειμένου να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση.

Χειραγώγηση της κίνησης

Κατά τη διάρκεια της επανεξέτασης της λειτουργίας του κανονισμού, η Επιτροπή δεν εντόπισε ή δεν της αναφέρθηκαν περιπτώσεις χειραγώγησης της κίνησης σε βάρος καταναλωτών. Εφόσον οι ευρωχρεώσεις των φορέων εκμετάλλευσης πρέπει να συμβαδίζουν με το ανώτατο όριο τιμής, οι περισσότεροι φορείς εκμετάλλευσης επέλεξαν να προσφέρουν το ίδιο τιμολόγιο, ανεξάρτητα από το δίκτυο επίσκεψης, βελτιώνοντας με τον τρόπο αυτό την τιμολογιακή διαφάνεια προς όφελος των καταναλωτών εκείνων οι οποίοι δεν χρειάζεται να ασχολούνται με τη χειροκίνητη μετάβαση σε φθηνότερο δίκτυο.

Εξόχως απόκεντρες περιοχές

Από την επανεξέταση της Επιτροπής δεν προέκυψαν αρνητικές επιπτώσεις όσον αφορά τις ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιοχές. Σχετικά με το ζήτημα αυτό, από τη δημόσια διαβούλευση και τις επαφές της Επιτροπής με τις γαλλικές αρχές φαίνεται ότι το πρόβλημα για τη Γαλλία έχει αντιμετωπιστεί μετά τη λήψη νομοθετικών μέτρων, με τα οποία εξασφαλίζεται ότι οι πολίτες που κατοικούν στις πλέον απόκεντρες περιοχές δεν θα βρίσκονται σε μειονεκτική θέση όταν πραγματοποιούν κλήσεις στη μητροπολιτική Γαλλία.

Εγχώριες τιμές

Η Επιτροπή εξέτασε επίσης κατά πόσον σημειώθηκαν αυξήσεις στις εγχώριες τιμές που θα μπορούσαν να αποδοθούν ειδικά στον κανονισμό. Από την εξέταση προέκυψε ότι θα ήταν πολύ δύσκολο να εντοπιστεί οιαδήποτε άμεση σχέση μεταξύ αυξήσεων των εγχώριων τελών και της εφαρμογής του κανονισμού. Η ERG παρατηρεί ότι δεν είναι πιθανή η αύξηση των εγχώριων τιμών, επειδή αυτές βρίσκονται στο επίκεντρο του ανταγωνισμού για τους καταναλωτές. Η 13η έκθεση

⁸ EE L 108 της 24.04.2002, σ. 7.

προόδου σχετικά με την εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου καταλήγει επίσης ότι οι τιμές των υπηρεσιών κινητών επικοινωνιών εξακολούθησαν την πτωτική τους τάση το 2007⁹.

Μονάδα τιμολόγησης

Ενώ τα όρια τιμών στον κανονισμό εκφράζονται ως ποσά «ανά λεπτό», έχει καταστεί προφανές ότι οι πρακτικές τιμολόγησης που χρησιμοποιούν ορισμένοι φορείς εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τις οποίες προβαίνουν σε χρέωση φωνητικών κλήσεων σε σχέση με ελάχιστες περιόδους έως και 60 δευτερολέπτων αντί σε χρέωση ανά δευτερόλεπτο, αλλοιώνουν τα αποτελέσματα του κανονισμού και ότι ορισμένοι φορείς εκμετάλλευσης έχουν αλλάξει τις τιμολογιακές πρακτικές τους μετά την έκδοση του κανονισμού ώστε να επωφεληθούν περισσότερο από το εν λόγω αποτέλεσμα αλλοίωσης. Πράγματι, η ERG υπολόγισε ότι οι πρακτικές τιμολόγησης ανά λεπτό προσθέτουν περίπου 24% σε έναν τυπικό λογαριασμό λιανικής για πραγματοποιούμενες κλήσεις και 19% για λαμβανόμενες κλήσεις με τη χρήση της ευρωχρέωσης.

3.3. Παράταση της ισχύος του κανονισμού και επέκταση του πεδίου εφαρμογής του

Φωνητικές επικοινωνίες

Βάσει των προαναφερθέντων, τα βασικά προβλήματα που υπήρχαν πριν από τον κανονισμό εξακολουθούν να υφίστανται. Ο κλάδος αυτός έχει ανοίξει στον ανταγωνισμό, πλην όμως η διεύθυνση νέων προσφορών στην αγορά δεν είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Ενώ οι υπηρεσίες περιαγωγής στις φωνητικές επικοινωνίες μπορεί να αποτελούν σημαντική πηγή εσόδων και κερδών για τους φορείς εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών, από την άποψη των καταναλωτών οι τιμές των υπηρεσιών αυτών αποτελούν ένα μόνο στοιχείο μιας ευρύτερης δέσμης κινητών επικοινωνιών και αποτελούν λιγότερο σημαντικό στοιχείο της δέσμης σε σύγκριση, για παράδειγμα, με την εγχώρια φωνητική τηλεφωνία, τα εγχώρια SMS ή την επιδότηση συσκευής. Το γεγονός αυτό περιορίζει την ικανότητα των φορέων εκμετάλλευσης να προσφεύγουν σε ελκυστικές τιμές περιαγωγής ως αποδοτικό εργαλείο για την απόκτηση πελατών. Επιπλέον, η παρουσία κόστους μεταγωγής και η έλλειψη επαρκούς δυνατότητας υποκατάστασης για τη φωνητική περιαγωγή από τη στιγμή που ο πελάτης μεταβαίνει στο εξωτερικό, μειώνουν το βαθμό του προσδοκώμενου ανταγωνισμού.

Το θέμα της μονάδας τιμολόγησης (τιμολόγηση ανά λεπτό), όπως προαναφέρθηκε, κατέδειξε ότι οι φορείς εκμετάλλευσης χρησιμοποίησαν ορισμένα περιθώρια ανοχής στη σύνταξη του κανονισμού για να μεγιστοποιήσουν τις αποδόσεις τους σε βάρος άλλων φορέων (σε επίπεδο χονδρικής) και καταναλωτών. Για το λόγο αυτό, χρειάζεται μια κοινή δέσμη κανόνων σχετικά με τη μονάδα τιμολόγησης της ευρωχρέωσης, ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η ενιαία αγορά και να παρασχεθεί κοινό επίπεδο προστασίας στους καταναλωτές.

⁹

(COM(2008)153) – 19.03.2008.

Η πρόταση

1. Παράταση μέχρι το 2013 της ρύθμισης για τη φωνητική τηλεφωνία σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής

Η Επιτροπή προτείνει την παράταση της ισχύος του κανονισμού για τρία περαιτέρω χρόνια, από το 2010 έως το 2013, ώστε να αποφευχθεί η υπερβολική χρέωση σε βάρος των καταναλωτών και να δοθεί παράλληλα αρκετός χρόνος για την ανάπτυξη του ανταγωνισμού. Τα ανώτατα επίπεδα ευρωχρέωσης, τόσο για τις πραγματοποιούμενες όσο και για τις λαμβανόμενες κλήσεις, θα εξακολουθήσουν να φθίνουν ετησίως με γραμμικό τρόπο κατά τη διάρκεια της παράτασης ισχύος του κανονισμού¹⁰.

Για τη διευκόλυνση της προώθησης του ανταγωνισμού, η Επιτροπή προσπάθησε να προσφέρει μεγαλύτερο περιθώριο στο επίπεδο λιανικής, με τη δραστικότερη μείωση των τελών χονδρικής. Με τον τρόπο αυτό, θα αυξηθούν τα περιθώρια ανταγωνισμού των φορέων εκμετάλλευσης στο επίπεδο τιμών λιανικής, μεγιστοποιώντας με τον τρόπο αυτό τις πιθανότητες εμφάνισης μιας πραγματικά ανταγωνιστικής αγοράς.

Για να λυθεί το πρόβλημα της μονάδας τιμολόγησης σε επίπεδο λιανικής, οι φορείς εκμετάλλευσης θα κληθούν να χρεώνουν τους πελάτες τους ανά δευτερόλεπτο, έχοντας μόνο τη δυνατότητα να εφαρμόζουν αρχική περίοδο χρέωσης 30 δευτερολέπτων για τις πραγματοποιούμενες κλήσεις. Καμία αρχική περίοδος χρέωσης δεν δικαιολογείται στην περίπτωση των λαμβανόμενων κλήσεων. Ομοίως, η χρέωση μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης πρέπει να πραγματοποιείται ανά δευτερόλεπτο για την χονδρική παροχή ρυθμιζόμενων περιεγόμενων κλήσεων.

SMS

Οι τιμές για τις υπηρεσίες περιαγωγής σύντομων μηνυμάτων (SMS) εμφάνισαν πολύ μικρές διακυμάνσεις τα προηγούμενα χρόνια, παρά την πολιτική πίεση. Η μέση τιμή κοινοτικής περιαγωγής SMS μειώθηκε οριακά μόνο, από 29 ευρώλεπτά το τρίτο τρίμηνο του 2007 σε 28,5 ευρώλεπτά το πρώτο τρίμηνο του 2008. Επιπλέον, δεν φαίνεται να υπάρχουν σοβαρές προοπτικές σημαντικής μείωσης των τιμών στο μέλλον αποκλειστικά με πρωτοβουλία του κλάδου, λαμβανομένων υπόψη των απαντήσεων εκ μέρους φορέων εκμετάλλευσης κατά τη δημόσια διαβούλευση.

Η Επιτροπή, κατά την επανεξέτασή της, συνεπέρανε ότι τα επίπεδα τόσο των τελών χονδρικής όσο και των τελών λιανικής δεν δικαιολογούνται από το υποκείμενο κόστος και, όπως στην περίπτωση των υπηρεσιών περιαγωγής φωνητικών επικοινωνιών, φαίνεται να υπάρχει ανεπαρκής πίεση στους φορείς εκμετάλλευσης για μείωση των τιμών.

¹⁰

Η χονδρική χρέωση για την πραγματοποίηση κλήσης θα μειωθεί από 26 ευρώλεπτά την 1η Ιουλίου 2010 σε 23 ευρώλεπτά, 20 ευρώλεπτά και 17 ευρώλεπτά αντιστοίχως. Η ανώτατη τιμή για την ευροχρέωση στην περίπτωση της πραγματοποίησης κλήσεων θα μειωθεί από 43 ευρώλεπτά σε 40 ευρώλεπτά, 37 ευρώλεπτά και 34 ευρώλεπτά αντιστοίχως, ενώ η ανώτατη τιμή για τη λήψη κλήσεων θα μειωθεί από 19 ευρώλεπτά σε 16 ευρώλεπτά, 13 ευρώλεπτά και 10 ευρώλεπτά αντιστοίχως.

Η πρόταση

2. **Επέκταση του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού ώστε να συμπεριληφθεί η ρύθμιση των υπηρεσιών περιαγωγής SMS σε επίπεδα χονδρικής και λιανικής μέχρι το 2013 και βελτίωση της διαφάνειας**

Η Επιτροπή προτείνει την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού, με τη θέσπιση ανώτατης τιμής περιαγωγής SMS τόσο σε επίπεδο χονδρικής όσο και σε επίπεδο λιανικής¹¹.

Επιπλέον, η Επιτροπή προτείνει επίσης να ειδοποιούνται αυτόματα οι καταναλωτές, μέσω ειδικής υπηρεσίας μηνυμάτων, κατά την είσοδό τους σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος προέλευσής τους, λαμβάνοντας εξατομικευμένες βασικές πληροφορίες σχετικά με τα ισχύοντα τιμολόγια για τα SMS που αποστέλλουν οι εν λόγω καταναλωτές στο κράτος μέλος επίσκεψης.

Υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων

Οι τιμές για τις υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων ήταν ήδη υψηλές όταν η Επιτροπή πρότεινε τον κανονισμό το 2006. Ωστόσο, η κατάσταση επιδεινώθηκε περισσότερο κατά τον προηγούμενο χρόνο, με την εμφάνιση της υνίρρυθμης πρόσβασης στο Διαδίκτυο ή των κινητών ευρυζωνικών υπηρεσιών, ιδιαίτερα για τους χρήστες φορητών υπολογιστών. Αυτό οδήγησε στο πρόβλημα των «φουσκωμένων λογαριασμών» για χρήστες οι οποίοι είναι συνηθισμένοι σε κατ'αποκοπήν οικιακά τέλη, αλλά είναι δυνατόν να χρεώνονται ανά MB κατά την περιαγωγή. Ο προβληματισμός που εκφράστηκε ως προς επίπεδο των τελών για τις υπηρεσίες αυτές καταδεικνύει την ανάγκη λήψης μέτρων, για να βελτιωθεί ιδίως η διαφάνεια και να εξαλειφθούν οι φουσκωμένοι λογαριασμοί, προς όφελος όχι μόνον των καταναλωτών αλλά και των φορέων εκμετάλλευσης κινητών επικοινωνιών.

Επιπλέον, η διατήρηση των ιδιαίτερα υψηλών τελών χονδρικής για την παροχή τέτοιου είδους υπηρεσιών σε μη προτιμώμενα δίκτυα οφείλεται στις δυσκολίες χειραγώγησης της κίνησης, που εξαφανίζουν τα κίνητρα των φορέων εκμετάλλευσης για μονομερή μείωση των τιμών χονδρικής, εφόσον θα υπάρχει εισερχόμενη κίνηση ανεξάρτητα με τα τέλη που χρεώνονται. Το γεγονός αυτό περιορίζει τη δυνατότητα των φορέων εκμετάλλευσης του δικτύου προέλευσης να προβλέψουν το κόστος υπηρεσιών χονδρικής και να παράσχουν στους πελάτες τους διαφανή και ανταγωνιστικά πακέτα τιμών. Πρέπει συνεπώς να τεθεί ένα όριο τιμής ασφαλείας σε επίπεδο χονδρικής που θα μειώσει τις υπερβολικές τιμές χονδρικής, θα είναι όμως παράλληλα αρκετά υψηλό ώστε να αποφεύγεται η στρέβλωση του ανταγωνισμού ή να μην παρακωλύεται η ανάπτυξή του.

¹¹ Το τέλος χονδρικής που θα ισχύει για τα SMS από 1ης Ιουλίου του 2009 δεν θα υπερβαίνει τα 4 ευρώλεπτά ανά μήνυμα, κατά μέσο όρο μεταξύ δύο οιωνδήποτε φορέων εκμετάλλευσης, το οποίο ανταποκρίνεται στο πραγματικό κόστος χονδρικής. Από την ίδια ημερομηνία, το τέλος λιανικής περιαγόμενου SMS δεν θα υπερβαίνει τα 11 ευρώλεπτά, εξασφαλίζοντας εύλογη απόδοση στους φορείς εκμετάλλευσης και προστασία των πελατών τους.

Η πρόταση

3. Βελτίωση της διαφάνειας και καθιέρωση ενός μηχανισμού διασφάλισης σε επίπεδο χονδρικής έως το 2013 για την καταπολέμηση των φουσκωμένων λογαριασμών κατά την περιαγωγή δεδομένων

Η Επιτροπή προτείνει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι πελάτες υπηρεσιών περιαγωγής τηρούνται επαρκώς ενήμεροι σχετικά με τα τέλη που ισχύουν για τις υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων, μέσω λήψης αυτόματου μηνύματος.

Το αργότερο την 1η Ιουλίου 2010, οι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να προσφέρουν επίσης στους καταναλωτές ένα μέσο για τον εκ των προτέρων καθορισμό ενός χρηματικού ορίου για την περιαγωγή των δεδομένων τους.

Η Επιτροπή προτείνει επίσης, για να μπορούν οι φορείς εκμετάλλευσης να θεσπίζουν διαφανείς πρακτικές τιμολόγησης με την εξασφάλιση ότι θα είναι σε θέση να προβλέπουν το κόστος χονδρικής τους με μεγαλύτερη βεβαιότητα, τον καθορισμό ενός ορίου τιμής χονδρικής για τις υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων, το επίπεδο του οποίου να μην υπερβαίνει, κατά μέσο όρο, το 1 ευρώ ανά MB μεταξύ δύο οιασδήποτε φορέων εκμετάλλευσης.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Παρά τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν με τον κανονισμό, η δυναμική της αγοράς υπηρεσιών περιαγωγής δεν έχει αλλάξει αρκετά από τότε που εκδόθηκε ο κανονισμός, ώστε να μπορέσει η Επιτροπή να συστήσει τη λήξη ισχύος του το 2010.

Για τη βελτίωση της ομαλής λειτουργίας της ενιαίας αγοράς, προτείνεται η επέκταση του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού ώστε να συμπεριληφθούν οι υπηρεσίες περιαγωγής SMS και δεδομένων. Οι τιμές των υπηρεσιών περιαγωγής SMS παρουσίασαν πολύ μικρές διακυμάνσεις τα τελευταία χρόνια και δεν διαφαίνονται σοβαρές προοπτικές σημαντικής μείωσης των τιμών στο μέλλον αποκλειστικά με τη λήψη μέτρων από την πλευρά του κλάδου. Οι προβληματισμοί αναφορικά με τις τιμές περιαγωγής δεδομένων καταδεικνύουν την αναγκαιότητα ανάληψης δράσης για να βελτιωθεί ιδίως η διαφάνεια και να εξλειφθεί το πρόβλημα των «φουσκωμένων λογαριασμών».

Η Επιτροπή προτείνει τη ρύθμιση των υπηρεσιών περιαγωγής σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής για τις φωνητικές επικοινωνίες και τα SMS. Η πρόταση αποβλέπει στη μεγιστοποίηση των πιθανοτήτων να προκύψει τελικά ανταγωνιστική αγορά με την αύξηση των ανωτάτων περιθωρίων μεταξύ των τελών χονδρικής και λιανικής. Προτείνει επίσης την περαιτέρω προστασία των καταναλωτών από τις υπερβολικές χρεώσεις λόγω της τιμολόγησης ανά λεπτό. Ωστόσο, συνιστά διαφορετική προσέγγιση για τις υπηρεσίες περιαγωγής δεδομένων, λόγω της ιδιαιτερότητας των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι υπηρεσίες αυτές. Ειδικότερα, θεωρεί απαράδεκτους τους «φουσκωμένους λογαριασμούς» και κρίνει αναγκαία την επείγουσα λήψη μέτρων, τόσο για τη βελτίωση της διαφάνειας όσο και για την εξάλειψη των υπερβολικών τιμών χονδρικής που προκαλούν σοβαρές στρεβλώσεις των όρων ανταγωνισμού.

Οι αγορές περιαγωγής παρουσιάζουν μοναδικά χαρακτηριστικά τα οποία δικαιολογούν τη λήψη έκτακτων μέτρων. Λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της, η παρέμβαση πρέπει συνεπώς να έχει περιορισμένη διάρκεια ώστε να τερματιστεί στις 30 Ιουνίου 2013. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί την πορεία της ενδοκοινοτικής αγοράς περιαγωγής και προτείνει νέα επανεξέταση με έκθεση που θα υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το 2011.

Πρόθεση της Επιτροπής είναι να καταβάλει κάθε προσπάθεια ώστε να συμβάλει στην επίτευξη συμφωνίας από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο όσον αφορά τα προαναφερθέντα σημεία, το συντομότερο δυνατό, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι ευρωπαίοι χρήστες κινητών επικοινωνιών θα έχουν τη δυνατότητα να επωφεληθούν από τις προτάσεις αυτές από το θέρος του 2009. Η επίτευξη των στόχων αυτών είναι σημαντική για να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες των καταναλωτών της ΕΕ και για να εξασφαλιστεί ότι η Ευρώπη παράγει απτά αποτελέσματα προς όφελος των πολιτών της.